

15 Ekim 1986 arşamba

"TKP'nin Sesi"

Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. Atılım'ın 15 Ekim ünlü sayısı çıktı başlıklı tanıtma yazısını
/Haz. Yav./ Spk: Den.
2. Atılım'ın, "Konferansların Işığında" başlıklı başyazısını Sp: Nec
3. Gorbaçov'ın Reykjavik zirvesinden sonra Sovyet televizyonunda
yaptığı konuşmanın ilk bölümünü /Haz. Al.Eng. Tah./
Spk: Den. ve Yav.

not: arşamba ünü iki band yapıldı. İkinci banda Gorbaçov'un
televizyon konuşmasının son bölümü sunuldu.) Spk: D. ve Yav.
30' dakika

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2 — DD, bu ~~halkı yayını~~ ~~xxx~~ programımızda, zorunlu bir değişikliğe gittik. Sizlere, SBKP MK Genel sekreteri ~~gorbaçov~~ yoldaşın ~~Reykyavik~~ Reykyavik ara zirvesinden döndükten sonra, 14 Ekim günü Sovyet televizyonunda yaptığı konuşmayı tam metin halinde sunmak istiyoruz. Bu nedenle, bu programımızda, haberi kuşağımızı², ~~xxx~~ yoruma, yarışma ve "nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır"² programlarımıza yer vermedik. ~~Elinizce, 15 Ekim günü~~ Ancak, önce, TKP MK organı Atılım'ın 15 Ekim günlü sayısını tanıtacak ve ardından bu sayının "Konferansların ışığında" başlıklı başyazısını sunacağız. Programımızın kalan bölümünde ise, Gorbaçov yoldaşın 14 Ekim günü sovyet televizyonunda yaptığı konuşmanın tam metninin sunulmasına ayırdık. ⁴Yalnız, bu konuşma oldukça uzun olduğundan, ~~xxx~~ tek saatlerde yayına başlayan programlarımızda, söz konusu konuşmanın ilk bölümünü, çift

saatlârde başlayan~~xxayınlarımız~~ programlarımızda ise,
ikinci bölümünü sunacağız.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ATILIM TANITMA

14 Ekim 1986

TKP MK Organı Atılım'ın 15 Ekim günlü sayısı çıktı değerli dinleyiciler. Atılım'ın "Konferansların Işığında" başlığını taşıyan başyazısını biraz sonra sizlere okuyacağımızı bildirdikten sonra birinci sayfada ~~yaxx~~ yer alan öteki yazılara geçelim. Birinci sayfanın ana başlığını ve doğal ~~x~~ olarak ilk yazısını da Gorbaçov-Regin zirve görüşmesi oluşturuyor. Zirve konusundaki son gelişmelerin, gazetemizin baskıya girdiği ana kadarki ^{Yönlendirin} ~~yazının~~ yer aldığı bu yazının hemen altında ara seçim sonuçlarının değerlendirildiği bir başka yazı bulunuyor. Ali Saim imzasını taşıyan yazının başlığı ~~ixxx~~

"Seçim sonuçlarının gösterdikleri ve önde duran görevler," şeklinde.

Yazıda ara seçim sonuçlarıyla ortaya çıkan politik durumun, rejim~~ere~~
kargı

muhafelet açısından önem taşıyan ~~xxxx~~ önemli noktalara işaret edilerek

TKP'nin tutumu açıklanıyor. Seçimlerin, hiçbir partinin tek başına

12 Eylül rejimine son veremeyeceği gerçeğini ortaya çıkardığına dikkat

çekilen yazıda , artan olanaklara ^(ve) ~~işaret ediliyor~~ komünistlere

düşen görevlere işaret ediliyor.

~~Atılım'ın ikinci sayfası, her zaman ki gibi Parti yaşamına ayrı-
 ayrı bir Parti yaşamı köşesindeki~~

Atılım'ın Parti yaşamı köşesinin bulunduğu ikinci sayfasında

TKP MK'nin, TKP MK üyesi İsa Acar-(Mehmet Bozışık) yoldaşa 80.

doğum yıldönümü nedeniyle gönderdiği mesaj ve İsa yoldaşın kısa

yaşam öyküsü veriliyor. ^{Bu Sayfada ayrıca} Bunun dışında Moskova'da yapılan ~~uluslararası~~

"İşçi sınıfı ve günümüz" konulu ~~teorik bilimsel~~ uluslararası bilimsel teorik konferans haberi yanısıra "TKP Krizden çıkışın yolunu gösteriyor" başlıklı bir yazı da yeralıyor. Yazıda, gerici basında özellikle Tercüman gazetesinin yaptığı anti-komünist yaygaralara ve "TKP kriz istiyor" türünden muhalefete yönelik tehdit ve karalamalara yanıt veriliyor.

Atılım'ın üçüncü sayfasında, Türk-Yunan halklarının barış ve kardeşliğini işleyen "Barışa Köprü" başlıklı yazının yanısıra, İngiliz İşçi Partisi Kuşlukta dille getirilen, Türkiye'deki demokrasinin iyi kazanma mücadelesine destek bildirisi ve kısa ~~h~~ dünya haberleri bulunuyor.

12 15 Ekim tarihli Atılım 'ın dördüncü sayfasındaki ilk yazı NATO Nükleer Planlama Grubunun 21-22 Ekim günlü toplantısında

ele alınacak olan yeni orta menzilli roket yerleştirme sorununu ele alıyor. "Türkiye'ye yeni nükleer silahlar mı geliyor" başlıklı yazı B.Güner imzasını taşıyor. [Dördüncü sayfadaki öteki yazı M.Nazlı Ankara imzalı ve "Üniversiteler açılırken, şimdi olanaklar daha fazladır" başlıklı.

Bu sayı Atılım'da 1986 ulusal konferans tezleri üzerine tartışma yazıları yine ağırlıklı ~~yine~~ yer alıyor. Atılım tartışma metinleri için tam dört sayfasını ayırmış. 5.Sayfadaki ilk yazı Kamil Balkanlı imzasını taşıyor ve "DYP üzerine bir not" başlıklı. Bu sayfada, ayrıca "Bir parti örgütünden", E.A ~~imzalıxxxxxxR.O.U~~ R.O.U ve "E.B'den bir yurtsever" imzalı mektuplarda yer alan önerilerden belli bölümler ~~xxxxxx~~ veriliyor. Atılım'ın altı ve yedinci sayfaları ise yine ulusal konferans çalışmalarına, İçanadolu ve

Ortakaradeniz Parti Örgütü konferansına ayrılmış bulunuyor. Altıncı sayfada konferansın yapıldığını duyuran TKP MK' in 10 Ekim günlü çağrısı yanısıra, ⁿⁿ Konferansı açış konuşması da "Eleştirel yaklaşım, Özümseme, yığınlara giden yol ve eylem" başlığıyla veriliyor.

~~Yine~~ ^{Yedinci} sayfa da İçanadolu ve Ortakaradeniz Parti Örgütü konferansı çalışma raporundan, konferansta yapılan konuşmalardan konferans sonuçlama tutanaklarından ve Gençlik Delege Toplantısı Raporundan bölümlerin aktarıldığı 4 belge bulunuyor.

~~ÖD, 14. buluşma günü, 12. buluşma, 13. buluşma, 14. buluşma~~

~~Şuane ulusal konferans çalışmalarıyla ilgili yazılarının yapıldığı~~

~~sekizinci~~ sayfa da Yine ulusal konferans tartışmalarına ayrılmış bulunan sekizinci sayfada sırasıyla şu imzalı ve başlıklı yazılar var:

- Ajitasyon Propaganda üzerine, ~~R.A.~~ Bu yazı R.A imzalı, eski bir komünistten geliyor.

--- Gürsel Şenel ~~imzalı yazıdır~~ - Kemalizm üzerine

--- Ali Yavuz/ Bursa - Bursa ve yöresinde köylü yurttaşlarla ulusal konferans tezleri üzerine yapılan konuşmalardan...

~~Aktarım~~ Dokuzuncu sayfada, Mehmet Ergül'ün ABD'nin saldırgan doktrini, yeni globalizm başlıklı yazısı var. 12.Sayfada yani son sayfada ise Mehmet Yavuz'un, "Türk-İş Kongresi yaklaşırken" başlıklı yazısı yer alıyor. Yazıda, yaklaşan Türk-İş kongresi öncesinde Türk-İş'in birliğinin sağlanması olanakları üzerinde duruluyor. Sendikal hareketin önündeki görevlere ve aşması gereken sorunlarına işaret eden yazı, Türk-İş'i rejime karşı etkin bir güç haline getirmek için yapılması gerekenleri gösteriyor.

1/2 - DD, şimdi sizlere, SBKP MK genel sekreteri Mihail F Gorbaçov'un Reykyavik zirvesinden döndükten sonra, 14 Ekim^(ikinci ve son) günü sovyet televizyonunda yaptığı konuşmanın, ilk bölümünü ^(ilk bölümünü) sunuyoruz. Konuşmanın ve son ^(ilk bölümünü) ~~bir sonraki~~ ^{bir sonraki} yayınıımızda dinleyebilirsiniz.

1/2 - DD, SBKP MK Genel sekreteri Mihail Gorbaçov'un, Reykyavik zirvesinden ~~döndükten~~ döndükten sonra, 14 Ekim günü sovyet televizyonunda yaptığı konuşmanın tam metin halinde sunmaya devam ediyoruz.

1/2 - DD, SBKP MK genel sekreteri Mihailgorbaçov'un, Reykyavik zirvesinden döndükten sonra 14 Ekim^(ikinci ve son bölümünü) günü sovyet^(ilk bölümünü) televizyonunda yaptığı konuşmanın ilk ^(ikinci ve son bölümünü) dinlediniz. Gorbaçov' yoldaşın konuşmasının ikinci ve son ^(ilk bölümünü) ise, bir sonraki yayınıımızda dinleyebilirsiniz.

SHKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbacov'un Reykjavik'de ABD Devlet Başkanı Ronald Reagan ile yaptığı görüşmeyle ilgili olarak Sovyet Televizyonunda 14 Ekim 1986'da yaptığı konuşma:

Biliyorsunuz ki, ABD Devlet Başkanı Ronald Reagan ile İzlanda'da yaptığı görüşme, önceki gün, yani pazar günü sona erdi. Görüşmeden sonra, sonuçlarıyla ilgili bir basın toplantısı yapıp televizyondan naklen yayınlandı. Burada yaptığım konuşmanın ve gazetecilerin sorularına verdiğim yanıtların metinleri yayınlanmış bulunuyor. Yurda döndüğümde görüşmenin nasıl geçtiği ve bizim Reykjavik olayını nasıl değerlendirdiğimiz hakkında bilgi vermeyi görev saymaktayım.

SHKP MK Politik Bürosu biraz önce sona eren oturumunda, İzlanda'nın başkentindeki görüşmenin sonuçlarını ele aldı. Yarın bir açıklama yayınlanacak ve parti yönetiminizin bu önemli politik olayı, kanımızca, sonuçları uluslararası ilişkileri uzun bir süre etkileyecek olan bu olayı nasıl değerlendirdiği bu açıklamada dile getirilecektir.

Reykjavik öncesinde, beklenen ~~siyaset~~ olayla ilgili olarak çok şeyler söylendi ve yazıldı. Benzeri durumlarda genellikle olduğu gibi, birçok tahminler/de ve değerlendirmelerde bulunuldu. Bu, doğaldır. Bu kez spekülasyonlar da yapıldı. Şimdi görüşme bittiği için, sonuçları dünya kamuoyunun dikkat merkezinde bulunuyor. Herkes, ne olduğunu, orada nelerin olup bittiğini, görüşmeden sonra dünyanın durumunun ne olacağını bilmek istiyor.

Biz, Reykjavik görüşmesinde dünya politikasının temel sorunlarının, silahlanma yarışının durdurulmasının ve nükleer silahsızlanmanın dikkat merkezine alınması için çalıştık.

Aslında da öyle oldu. Bu konuda biz niçin bu kadar ısrarlı davrandık? Dış ülkelerde, bunun nedeninin bizim iç zorluklarımız olduğu yolunda sık sık sesler duyuluyor. Batının hesaplarında, Sovyetler Birliği'nin eninde sonunda silahlanma yarışını ekonomik bakımdan taşıyamıyacağı, çökeceği ve Batının karşısında dize geleceği tezi bir rol oynuyor. Sovyetler Birliği üzerinde biraz daha baskı yapılmalı, kuvvet konumu daha da güçlendirilmeliymiş. Nitekim bu, ABD Devlet Başkanı'nın görüşmemizden sonra yaptığı konuşmada da işitildi. Ben daha önce de defalarca şunu söyleme fırsatı bulmuştum: Bu planlar yalnız kum üstüne kurulu ~~sax~~ olmakla kalmayıp, aynı zamanda tehlikelidirler, çünkü bu planlar yıkıcı politik kararlara yolaçabilirler.

Biz kendi sorunlarımızı başkalarından daha iyi biliyoruz. Sorunlarımız vardır, biz bunları açıkça tartışmaktayız, çözmekteyiz. Bu konuda bizim planlarımız, yöntemlerimiz ve partiyle halkın ortak iradesi vardır. Genel olarak söylemeliyim ki, Sovyetler Birliği bugün birliği, halkın politik etkinliği, dinamizmi sayesinde güçlüdür. Bu eğilimlerin ve dolayısıyla toplumumuzun gücünün daha da artacağını düşünüyorum. Biz her zaman kendimizi savunabilecek durumda olacağız. Sovyetler Birliği her meydan okumaya, gerektiğinde yanıt verebilir. Sovyet insanları bunu biliyor, ve bu bütün dünyada bilinmelidir.

Ama biz kuvvet oyununa katılmak istemiyoruz. Roketler ve atom çağında bu, son derece tehlikeli bir meşgale olur. Bizim ~~ne~~ kesin kanımız şudur ki, uluslararası ilişkilerdeki hummalı durum, ani ve korkunç bir bunalım tehlikesini bagrında taşımaktadır.

Gerekli olan, nükleer uçurumdan uzaklaşma yolunda pratik adımların atılmasıdır. Gerekli olan, uluslararası ilişkileri kökten istikrara kavuşturmak için ortak Sovyet-Amerikan çabalarıdır, tüm dünya topluluğunun çabalarıdır. Bu amaç uğruna Sovyet yönetimi,

görüşmeden önce, daha Başkan Reagan'ın olumlu yanıtını almadan önce, kapsamlı bir hazırlık çalışması yürüttü. Politik Büro'nun ve MK Sekreterlerinin yanı sıra, Dışişleri ve Savunma Bakanlıkları, başka merkezi devlet organları, bilim temsilcileri, askeri uzmanlar, değişik endüstri kollarından uzmanlar da bu çalışmalara katıldılar. Bizim Reykjavik görüşmesi için hazırladığımız konuşma, dostlarımızla, sosyalist topluluk ülkelerinin yönetimleriyle kapsamlı bir biçimde ve tekrar tekrar yapılan danışmaların sonucudur. Görüşmeye ilkesel bir içerik, ileriye açık öneriler kazandırmaya çaba gösterdik.

Eğer kabul edilseydiler nükleer silahsız çağı
başlatacak öneriler.

Şimdi, bizzat görüşmeye gelelim. Görüşmenin gidişatı neydi? Bu konuda bilgi vermek, yalnız daha şimdiden görüşme muhatabımızın carpıttığı gerçeği yeniden aygının üzerine oturtmak için değil, aynı zamanda ve en başta şimdi ne yapmak istediğimizi sizlere bildirmek için gereklidir.

Başkan Ronald Reagan ile ilk görüşme cumartesi günü saat 10.30'da başladı. Bu gibi durumlarda alışlagelmiş selamlaşmadan ve muhabirlerle kısa bir konuşmadan sonra, başbaşa kaldık. Yalnız tercümanlar bizimle idi. Genel durum üzerine, ülkelerimiz arasındaki diyalogun nasıl geliştiği konusunda görüş değiş tokuşunda bulunduk ve ele almanız gereken sorunları belirledik.

Sonra ben Başkan'dan bu görüşmede ele almak üzere biraraya geldiğimiz en önemli konulardaki somut önerilerimi dinlemesini rica ettim. Bu konuda basın toplantısında oldukça ayrıntılı açıklamalar da bulundum. Ama yine de bir kez daha kısaca anımsatmak istiyorum. Biz görüşme masasına, eğer kabul edilseydiler insanlığın yaşamında yeni bir çağ, nükleer silahsız çağı başlatacak somut önlemleri

içeren kapsamlı bir paket sunduk. Dünyadaki durumda, olanaklı ve reel olduğu anlaşılan köklü dönüşümün özü budur. Artık söz konusu olan, SALT-1 ve SALT-2 anlaşmalarında, öteki anlaşmalarda olduğu gibi, nükleer silahların sınırlandırılması değil, görece kısa bir süre içinde nükleer silahların ortadan kaldırılmasıydı.

Birinci önerimiz, stratejik saldırı silahlarına ilişkindi. Ben bu silahların ilk beş yılda % 50 oranında azaltılmasına hazır olduğumuzu bildirdim. Buna göre, karada, denizde, ve havada konumlandırılmış silahlar yarıya indirilmeliydi. Anlaşmaya varılmasını kolaylaştırmak için Amerika'lılara daha önce yönelttiğimiz stratejik denkleme Amerika'nın bizim topraklarımızı vurabilen orta menzilli roketlerini ve ileri konumlandırılmış araçlarını da katma istemimizi geri alarak, büyük bir ödün verdik. ABD'nin bizim ağır roketlerimizle ilgili kaygısını da dikkate almaya hazırдық. Stratejik silahlarla ilgili öneriyi biz, bu yılın 15 Ocak'ında tarafımızca önerildiği gibi, bu silahların tamamen ortadan kaldırılması bağlamında ele aldık.

İkinci önerimiz orta menzilli roketlerle ilgiliydi. Ben Başkan'a Avrupa'daki bu tür hem Sovyet, hem de Amerikan roketlerinin tamamen ortadan kaldırılmasını önerdim. Üstelik bu konuda da biz, şimdiye kadarki tutumumuzun tersine, Büyük Britanya ile Fransa'nın nükleer roketlerinin hesaba katılmasının gerekmediğini açıklayacak kadar büyük bir ödün verdik. Bizim buradaki hareket noktamız, Avrupa'da yumuşamanın yolunu açma, Avrupa halklarını nükleer yıkım korkusundan kurtarma ve sonra bütün nükleer silahların ortadan kaldırılması yolunda adım atma gereği idi. Kabul edeceksiniz ki, bu da tarafımızca atılmış cesur bir adımdır.

Nasıl itirazlar olabileceğini önceden bildiğimiz için, 1000 kilometreye kadar menzilli roketleri dondurmaya ve bunların daha sonraki yazgısıyla ilgili görüşmelere hemen başlamaya hazır olduğumuzu açıkladık.

Ülkemizin Asya kesimindeki orta menzilli roketlere gelince, ki bu sorun Başkan Reagan'ın "global çözüm biçimleri"nde sürekli yer almıştır, biz bu konuda da hemen görüşmelere başlanması önerisinde bulunduk. Gördüğünüz gibi, bizim bu konudaki önerilerimiz de, bu sorunu da kesin çözüme ulaştırma olanağı veren cömert ve ciddi nitelik taşımaktadır.

Askersel üstünlük sağlayan yeni silah türleri geliştirmenin bütün olanakları yokedilmelidir.

Daha ilk görüşmemizde Başkan'a sunduğum ve bizim öneriler paketimizin ayrılmaz parçası olan üçüncü sorun, yürürlükteki roket-savar sistemler antlaşmasına ve nükleer denemelerin yasaklanmasına ilişkindir. Bizim görüşümüz şudur: Madem ki, nükleer silahların önemli ölçüde azaltılmasının başladığı ve oldukça kısa bir süre içinde ortadan kaldırılmasının öngörüldüğü tamamen yeni bir duruma girmekteyiz, her çeşit olasılıklara karşı korunma gereklidir. Bugüne kadar ülkemizin savunmasının özünü oluşturan silahlar söz konusu oluyor. Bu nedenle, silahsızlanma sırasında dengeyi bozabilecek her şeyin dışlanması gereklidir. Askersel bir üstünlük sağlayan yeni silah türleri geliştirmenin bütün olanakları yokedilmelidir.

Kanımızca, böyle bir tutum tamamen haklıdır ve mantığa uygundur. Bu böyle olduğu için biz, 1972'de imzalanan ve süresiz olan Antibalistik Roketler Antlaşması'na titizlikle uyulması gerektiğini kesin bir biçimde, kararlılıkla vurguladık. Bundan da öte: Bu antlaşmanın etkisini artırmak için biz Başkan'a, ABŞ'nin ve Sovyetler Birliği'nin en azından gelecek on yıl içinde bu antlaşmadan ayrılma hakkını kullanmayacakları konusunda ortak yükümlülük üstlenmelerini ve bu süre içinde stratejik silahların tamamen ortadan kaldırılmasını önerdik.

Başkan kendisini sözüme stratejik savunma girişimi programı-

la özdeşleştirdiği için ABD yönetiminin bu konuda kendi önüne diktiği özel zorlukları gözönüne alarak biz, bu alandaki çalışmaların durdurulmasını istemedik, ama bunu Antibalistik Roketler Antlaşması'nın bütün hükümlerine uyulması koşuluna dayandırdık. Bu da, bu alandaki araştırmaların ve denemelerin, laboratuvar aşamasının aşması demektir. Bunlar, hem ABD için, hem de SSCB için eşit sınırlamalardır.

Başkan bizi dinledi, kayıtlarını dile getirdi, şu ya da bu konuda daha ayrıntılı bilgi vermemizi rica etti.

Görüşme sırasında biz denetim sorununu kesin bir biçimde ortaya koyduk ve sorunu nükleer silahlar sonrası duruma bağladık. Ben Başkan'a eğer iki ülke nükleer silahsızlanma yoluna giriyorsa, Sovyetler Birliği'nin denetim sorunlarının etkinleştirilmesinden yana olduğunu söyledim. Denetim reel, kapsamlı ve inandırıcı olmalıdır. Denetim, anlaşmalara titizlikle uyulmasını güvence altına almalıdır ve yerinde kontrol hakkını da içermelidir.

Amerikalıların Reykjavik'e elleri boş geldiği anlaşıldı.

Şunu sizlere söyleyeyim ki, yoldaşlar, Başkan'ın ilk tepkisi bütünü olumsuz değildi. Hatta 44 günleri belirtti: Sizin şimdi söylemiş olduğunuz, bizi umutlandırıyor. Ama muhataplarımızın, ki bu konudaki görüşmeye artık Şevardnadze yoldaş ile bay Shultz da katılmışlardı, biraz şaşırmış oldukları, gözümüzden kaçmadı.

Aynı zamanda yorumlarımız birbirinden farklıdır, hemen kuşku- lar ve itirazlar belirdi. Başkan ve Dışişleri Bakanı birden aramızdaki mesafelerden ve görüş farklarından sözetmeye başladılar. Onların bu sözlerinde biz, Cenevre görüşmelerinde aylarca işittiğimiz bilinen eski sesleri duyduk. Bize, stratejik nükleer silahlarda çeşitli alt düzeyleri, Avrupa'daki roketlerde ara çözüm biçimlerini, bizim -biz Sovyetler Birliği'nin- stratejik savunma

Girişimi'ne katılmamız gerektiğini ve yürürlükteki Antibalistik Roket Antlaşması'nın herhangi bir yeni anlaşmayla değiştirilmesi gerektiğini ~~xxxxxxx~~ anımsattılar. Ve onlar tarafından daha birçok benzeri türden şeyler ifade edildi.

Ben hayretimi dile getirdim. Örneğin şöyle: Biz Avrupa ile ilgili Amerika'nın Sıfı-Çözüm biçiminin kabul edilmesini ve Asya'daki orta menzilli roketler konusunda görüşme masasına oturulmasını öneriyoruz, Siz ise bay Başkan, eski konumunuzdan uzaklaşıyorsunuz. Bu, anlaşılır bir şey değildir.

Antibalistik Roket Antlaşması konusunda, bu temel, önemli antlaşmanın korunup güçlendirilmesini öneriyoruz, siz ise bu antlaşmayı reddetmek ve hatta onu herhangi bir yeni bir antlaşma ile değiştirmek, böylece, SALT-II antlaşmasından uzaklaştıktan sonra, stratejik alandaki istikrarı güvence altına alan bu mekanizmayı da yok etmek istiyorsunuz. Bu da, anlaşılacak bir şey değildir. Stratejik Savunma Girişimi planlarını tartıştık, dedim. Eger Amerika uzayda üç aşamalı bir roket savunma sistemi kurarsa, biz de buna cevap veririmiz.

Bizim huzurumuzu başka birşey kaçırıyor: Stratejik Savunma Girişimi, sıxlahların yeni bir alana yayılması anlamına geliyor. Bu ise, stratejik durumdaki istikrarı bozar ve stratejik durumu bugünkünden daha beter bir duruma getirir. Eger ABD'nin amacı bu ise, bunu da açıkça söylesinler. Ama eger Amerikan halkı için ve bütün dünya için gerçekten sağlam bir güvenlik istiyorlarsa, bu durumda Amerikan konularının savunulacak yanı yoktur.

Başkana şöyle dedim: Biz yeni bir büyük öneri getirdik ve sizden herkesin duymaktan bıktığı ve hiçbir sonuca götüremeyecek şeyler duyuyoruz. Sizden rica ediyorum, Bay Başkan, bizim ~~xxxxxxx~~ bir kere ~~xxxxxxx~~ madde madde cevap verin. Ve kendisine, olası direktifler taslağının İngilizce tercümesini

verdim. Bu taslak daha Moskova'da hazırlanmıştı. İlkelerde bir anlaşmaya varılmış olsaydı, bu taslağı, üzerinde çalışıp üç tane antlaşma taslağı haline getirmeleri için dışişleri bakanlarına ve diğer organlara verebilecektik. Daha sonra, bu antlaşmalar benim ABD ziyaretim sırasında imzalanabilirdi.

Öğleden sonra tekrar buluştuk. Başkan, ara sırasında hazırlanmış olan konuşmalarını dile getirdi. Daha ilk açıklamalarından, daha önce basın toplantısında da belirtmiş olduğum gibi, Cenevre görüşmelerinden pek iyi bildiğimiz eski teranelerle karşı karşıya olduğumuz anlaşıldı: akla gelebilecek her türlü "ara çözüm"ler, rakamlar, düzeyler, alt düzeyler ve benzeri şeyler. Ne bir tek yeni düşünce, ne tek bir yeni yaklaşım biçimi, ne de herhangi bir çözümün, ileri bir adımın belirtisini içeren bir fikir.

Yoldaşlar, Amerika'luların Reykjavik'e elleri boş geldikleri anlaşıldı. Oraya sadece, boş elleriyle meyvaları toplayıp sepetlerini doldurmak için geldikleri izlenimi doğdu. Durum dramatik bir biçimde gelişti. Amerikan Başkanı büyük ölçekli, ilkesel sorunları çözmek, bize karşılık vermek ve görüşmelere gerçekten bir itki kazandırmak için, görüşmeleri verimli ve cesaretlendirici kılmak için hazırlanmamıştı. Oysa, ben Başkana, onu görüşmeye davet eden mektubumda, tam da bu konuda, yani nükleer silahlar ve uzay silahları ile ilgili görüşmelere bir itki kazandırma çağrısında bulunmuştum.

Önerilerimizin iyi tartışılmış olduğuna ve karşı tarafın çıkarlarını göz önünde tuttuğuna inandığımız için, görüşmeye bir atılım kazandırma çabalarımızı azaltmamaya karar verdik. Pek çok kesinlik sağlayıcı sorudan sonra, stratejik silahlar konusunda bir ışık belirdi. Buna dayanarak, bir uzlaşmaya doğru büyük bir adım daha attık. Başkana şöyle dedim: Gerek sizde, gerekse bizde, kabul edilmiş bir stratejik saldırı silahları üslûbı var. Bunlar, yerden atılan roketler, stratejik denizaltılar ve

stratejik bombardıman uçaklarıdır. Öyleyse gelin, bu uçlunun her bir parçasında % 50'lik bir indirim yapalım. Böylece, türlü düzeyde, alt düzeyler, ve ayrıntı hesapları gerekliliği ortadan kalkar.

Uzun tartışmalardan sonra, bu sorun üzerinde karşılıklı bir anlayışa varmayı başardık.

Avrupa nükleer esirliğe değil, atom silahlarından kurtulmaya layıktır

Bundan sonra tartışma orta menzilli roketler sorunu üzerinde sürdü. Amerikalılar "ara çözüm" diye adlandırılan şeyde ısrarla ısrar ettiler. Bu "ara çözüm"de Pershing-2'ler de içinde olmak üzere, Amerikan roketlerinin bir kısmının Avrupa'da kalması öngörülüyor. Tabii bizim SS-20'lerimizin de kalması öngörülüyor. Biz buna kesinlikle karşı olduğumuzu belirttik. Bunun nedenini daha önce açıklamıştım. Avrupa bir nükleer silah olmaya değil, nükleer silahlardan kurtulmaya layıktır. Başka, kendisinin o kadar zaman övdüğü kendi "sıfır çözümüne" karşı çıkmak zor geldi. Ama buna rağmen, bizde, Amerikalıların Asya'daki müttefikleri konusunda özel bir kaygı duydukları bahanesi ardında anlaşmaya varmayı önlemeye niyetli oldukları izlenimi uyandı.

Amerikan tarafı bu konuda, tutulur yanı olmayan pek çok şey söyledi. Bütün bunları bugün bir kere daha tekrarlamayı doğrusu canım istemiyor. Ve işler, bizim onlara doğru bir adım daha atmamızda yoluna girdi. Şu formülü onayladık: Avrupa'daki roket sayısı sıfır olacak, bununla birlikte bizim Doğu'da, Amerikalıların da ABD topraklarında 100'er tane orta menzilli roket başlığımız bulunacak. Burada elde ettiğimiz en önemli şey, Avrupa kıtasının nükleer roketlerden kurtarılmasında anlaşmış olmamızdır.

Böylece, orta menzilli roketler konusunda da bir anlaşmaya varmış olduk. Nükleer silahsızlanmanın bu doğrultusunda da önemli

bir dönüm noktası sağlanmıştı. Amerikan yönetimi, bizim inatçı cabalarımız karşısında, olumlu sonuçlara ulaşmaktan yan çizmeyi başaramadı.

Artık geriye, rocketsavarlar ve atom patlamalarının yasaklanması sorunları kalıyordu.

Program uyarınca son görüşme olan üçüncü görüşmemiz için bizim ertesi gün olan Pazar günü bir araya gelmemizden önce, bizim uzmanlarımızdan ve Amerikan uzmanlarından oluşan 2 iki grup sabaha kadar çalıştı. Başkanla yapılan iki görüşmede konuşulanların hepsini ayrıntılı bir şekilde tahlil ettiler. Ve gelecekte görüşmelerin sonuçlarını, gerek bana, gerekse Başkana iletiler. Elde edilen sonuç şuydu: Stratejik saldırı silahları ve orta menzilli roketler konusunda bir anlaşmayı hazırlama çalışmalarını başlatma olanakları doğmuştu. On yıllık bir süre niçin mantıktır?

Bu durumda, Antibalistik Roket Antlaşması kilit bir önem kazandı. Onun rolü, daha da arttı. Silahlanma yarışına şu ya da bu şekilde bir son verilmesini olanaklı kılan birşey yok edilebilir mi, dedim. Şimdi biz stratejik silahları ve orta menzilli atom silahlarını azaltırken, her iki tarafın da, bu süre içinde hiç kimsenin istikrarı ve dengeyi bozacak araçlar geliştirmeyeceğinden emin olması gerekir. Bu nedenle, bir zaman süresi saptanması bana tamamen mantıksal geldi. Amerikalılar 7 yıldan bahsettiler, biz 10 yıl önerdik. Atom silahlarının yok edilmesinin söz konusu olduğu on yıldır bu.

Ve taraflar, Antibalistik Roket Antlaşmasını feshetme hakkından vazgeçerler ve araştırmaya ve deneyimlere sadece laboratuvarlarda yapılır. Zannederseniz, niçin on yıl olduğunu anlamış bulunuyorsunuz. Bu bir rastlantı değildir. Mantığı açık ve dürüsttür. Stratejik silahların ilk yarısı ilk beş yılda, ikinci yarısı da ikinci beş yılda azaltılacaktır. Bu da on yıl ediyor.

Buna bağlı olarak, sorumlu temsilcilerimizi nükleer patlama-

ların durdurulması konusunda kapsamlı görüşmeler başlatmakla ve böylece sonuçta patlamaların tümüyle ve kesinlikle yasaklanmasını hazırlamakla görevlendirmeyi önerdim. Böylesi bir anlaşmanın hazırlanması sırasında - burada da esneklik gösterdik ve yapıcı bir tutum aldık- aynı zamanda, nükleer patlamalarla ilgili tekil sorunlar da ele alınabilecekti.

Bunlara yanıt olarak, yine, Başkan Reagan'ın hem Cenevre'den, hem de kamuoyuna yaptığı açıklamalardan pek iyi bildiğimiz düşüncelerini dinledik. SDF'nin bir savunma sistemi olduğunu söyledi. Nükleer silahları ortadan kaldırırken, bu silahları ele geçirmiş bir deliden kendimizi nasıl koruyabileceğimize bahsetti. SDF ile ilgili çalışmaların sonuçlarını bize verebileceklerini belirtti. Bu sonuç ^{ncu} görüşe şöyle cevap verdim: Say Başkan, sizin bu fikrinizi ciddiye almıyorum. Bize petrol çıkartma aygıtları ya da sandıralarda kullanılan aletleri bile vermek istemiyorsunuz, ondan sonra da sizin bize SDF konusundaki gelişmeler hakkında bilgi verme sözünüze inanmamı istiyorsunuz. Bu, bir tür "ikinci Amerikan devrimi" olurdu, ama devrimler seyrek oluyor. Biz gerçekçi ve pragmatist davranmak istiyoruz. Böylesi daha emindir. Burada çok daha ciddi şeyler söz konusudur.

Dün ise Başkan, SDF hakkındaki görüşlerini haklı göstermeye çalışırken, bu programa, Amerikalıları ve bağlaşıklarını bir Sovyet roket saldırısından zarar görmez kılmak için, ihtiyacı olduğunu söyledi. Görüldüğü gibi, artık deliden de söz edilmemektedir. Yeniden "Sovyet tehdidi" öne çıkartılmıştır.

Bu açık bir oyundur. Biz sadece stratejik silahların değil, ABD'nin ve SSCB'nin ellerinde bulundurdıkları bütün atom silahlarının yok edilmesini, hem de en sıkı kontrol altında yok edilmesini önerdik. Bu durumda, Amerika'nın ve dostlarının "özgürlüğü"nü Sovyet nükleer roketlerinden koruma zorunluluğu nereden çıkıyor?

Bu roketlerden hiç kalmayacak ki : Nükleer silahların kalmadığı bir durumda, kendilerini niçin atom silahlarına karşı savunacaklar? Görüldüğü gibi, bütün bu "Yıldızlar Savaşı" projesi, tamamen militarist bir nitelik taşıyor ve Sovyetler Birliği karşısında askersel üstünlük elde etmeyi amaçlıyor.

Silahların azaltılması tarafların güvenliğini güvence altına almalıdır

Görüşmelere geri dönelim. Stratejik silahlar ve orta menzilli roketler konusunda bir anlaşmaya varılmış olunmakla birlikte, ilk iki görüşme sonucunda herşeyin kesinlikle çözüldüğünü düşünmek acelecilik olurdu. Önümüzde daha bütün bir gün, hemen hemen sekiz saat aralıksız süren yorucu tartışmalar vardı. Bu görüşmeler boyunca, görünüşte üzerinde anlaşmaya varılmış olan sorunlara defalarca geri dönmek zorunda kaldık. Bu tartışmalar sırasında Başkan, ideolojik sorunlara da girmeye kalkıştı. Ve burada, Başkanın en hafif deyişle, sosyalist dünyanın ne olduğu ve sosyalist dünyada ne olup bittiği konusunda mutlak bir bilgisizlik ve akliermeslik içinde olduğu kanıtlandı.

İdeolojik farkları silahlanma yarışının durdurulması sorunlarıyla bağlama girişimlerini reddettim. Reykjavik'te neden Ötürü buluşmuş olduğumuzu Başkan'a ve Dışişleri Bakanına ısrarla hatırlattım. Karşı tarafa sürekli, Öneriler paketimizin üçüncü noktasını hatırlatmak zorunda kaldık. Bu üçüncü nokta olmadan hiçbir anlaşmaya varılamazdı. Burada, Antibalistik Roket Antlaşmasına sıkı bir şekilde uyulmasını, bu son derece önemli antlaşmanın uygulanmasının daha da sıkılaştırılmasını ve nükleer denemelerin yasaklanmasını kastediyorum.

Görünüşte açık olan şeylere sürekli yeniden dikkati çekmek gerekti; Atom silahlarını köklü bir şekilde azaltma konusunda

anlaşmaya vardiysak, öylesi bir durum yaratmalıyız ki, davranışta ve düşüncede, stratejik istikrarı zedeleyici ya da anlaşmaları kötüye kullanıcı hiçbir girişimde bulunulmasın. Bu nedenle, Antibalistik Antlaşmasına süresiz olarak uyulacağından emin olmalıyız.

Sayın Başkan, dedim, nükleer silahların azaltılmasına doğru yönelirken, ne ABD'nin SSCB'nin ardından, ne de SSCB'nin ABD'nin ardından, bu iki ülkenin güvenliğini tehlikeye sokabilecek, anlaşmayı geçersiz kılacak ve güçlükler doğmasına yol açabilecek hiçbir şey yapmayacağından iki tarafın da tamamen emin olması gerektiğini siz de kabul etmelisiniz.

Antibalistik Roket Antlaşmasını güçlendirmek, bu programın gelişmeleriyle uzaya çıkmamak ve laboratuvar çerçevesinde kalmak anasorunu buradan ortaya çıkıyor. On yıl süreyle Antibalistik Roket Antlaşmasından ayrılma hakkını kullanmamak: Silah indirimi sorunlarını ~~gider~~ çözerken tarafların güvenliğini garanti edebilmede çok emin ~~ol~~ olabilmek için gerekli olan süre budur. Hatta bütün dünyanın güvenliğini diyebilirim.

Ne ki, Amerikalıların niyeti başkaydı. Kendi bencil amaçları yararına büyük çaplı, uzaya dayalı bir antibalistik roket sistemi geliştirmek için ABD'nin Antibalistik Roket Antlaşmasını fiilen zayıflatmak, bunu değiştirmek istediğini gördük. Buna onay vermek, benim açımdan, tek kelimeyle, sorumsuzluk olurdu.

Baş engel Stratejik Savunma Girişimi

Nükleer denemelere gelince. Burada da Amerikan tarafının niçin ciddi görüşmeler yürütmek istemediği tümüyle açıktı. ABD durmaksızın denemelere devam etmeyi, nükleer denemeleri yasaklama sorununu onlarca yıl öteye ertelemeyi tercih etmekteydi. Şimdiye kadar ne kadar sık aralıklarla görüşmeleri, nükleer deneme alanında hareket özgürlüğü için bir örtü olarak kullanma girişimlerini

boga çıkartmak zorunda kalmıştık. Açıkça şunu dile getirdin: ABD'nin konumunun dürüstlüğünden kuşkuya düşüyorum. Kendime, bu konunun Sovyet Ülkesine zarar verebilecek bir şey içerip içermediğini soruyorum. Birleşik Amerika aynı anda nükleer silahları daha da geliştirmeye devam ederken, bunların yok edilmesi nasıl kararlaştırılabilir? Yine de baş engelin Stratejik Savunma Girişimi'nde yattığı izlenimini edindik. Bu engel aşılabılırsa, nükleer denemelerin yasaklanması da kararlaştırılabilir.

Görüşmelerin belli bir aşamasında, tartışmaya devam etmenin zaman kaybı olduğu açıkça ortaya çıktığında, bizim tarafımızdan belli bir önlemler paketinin önerildiğini, bunun bir bütün olarak ele alınması gerektiğini hatırlattım. Nükleer silahların önemli ölçüde indirimi olanakları üzerinde ortak bir görüş ki belirleme, fakat roketsavar sistemler ve nükleer denemeler sorununda görüş birliğine varamazsak, o zaman burada yaratmak istediğimiz her şey çöker.

Başkan ve Dışişleri Bakanı bizim ısrarımıza hassas tepki gösterdiler, ancak sorunu başka türlü koymaz olanaksızdı. Ülkemizin güvenliği, bütün dünyanın, tüm halkların ve kıtaların güvenliği söz konusuydu.

Açık bir uzlaşmayı ifade eden büyük boyutlu, gerçekten önemli şeyler önermiştik. Ödünler vermiş, fakat Amerikan tarafında bize aynı tarzda yanıt verme, bunları karşılama yolunda en küçük bir istek bile görme miştik. Bir çıkmaz sokak ortaya çıktı. Ve o andan itibaren görüşmeleri nasıl kapatacağımız üzerinde düşünmeye başladık.

21
Ve yine de muhataplarımız yapıcı bir görüşmeye teşvik etmeye çalıştık. Kapanmış görüşmesi olarak planlanan görüşme, zaman darlığı ile karşı karşıya kaldı. Bu durumda, biz Moskova'ya, onlar Washington'a olmak üzere ayrılmak yerine, bir ara daha verildi. Sonra, yine biraraya geldik. Herkes, olup biteni bir kez

daha düşünenecekti. Görüşmelerin yapıldığı belediye başkanının evine geri döndüğümüzde, Sovyet delegasyonu görüşmeleri başarı ile bitirmek için bir girişimde daha bulundu. Şu metni olumlu bir sonuç için temel olarak önerdik.

Aynen okuyorum:

SSCB ve ABD süresiz olan Antibalistik Roket Antlaşmasını fesih haklarını on yıl süreyle kullanmamayı, ve bu süre içinde onun bütün hükümlerine kesinlikle uymayı yükümlülük olarak üstlenirler. Laboratuvarlardaki araştırma ve denemeler hariç, uzay roketsavar sisteminin uzayda konumlandırılacak tüm öğelerinin denemesi yasaktır.

Bu zaman diliminin ikinci beş yılında tarafların stratejik saldırı silahlarının geriye kalan yüzde 50'si azaltılacaktır. Bu şekilde SSCB'deki ve ABD'deki stratejik saldırı silahları 1996 sonunda tümüyle yok edilmiş olacaktır. Bu noktaya bir yorum olarak önemli bir ek yaptım. Burada, Başkan'a birinci görüşmeden sonra verilmiş olan bir belgeye atıfta bulundum. Bunun özü, bu on yılın bitiminde artık nükleer silahlar varolmayacağına göre, özel görüşmelerde ondan sonraki hareket tarzı üzerine her iki tarafça kabul edilebilir çözümler hazırlamaktır.

İnsanlar ABD'nin nükleer silahları konusunda
çok fazla bilgilendirilmemişlerdir.

Ne ki, bu kez de görüş birliği yaratan deneylerimiz sonuçsuz kaldı. Dort saat süreyle görüşlerdeki muhtaplarımızı hiçbir şekilde kendilerini tehdit etmeyen ve ABD'nin gerçek / güvenlik çıkarlarına dokunmayan görüşmelerinde dayandığı temeller konusunda ikna etmeye çalıştık. Ama ilerledikçe, Amerikalıların Stratejik Savunma Girişimi için laboratuvar araştırmaları, geliştirmeleri ve deneyleri yapmalarına kabul etmeyecekleri daha da açıklaştı. Onların silah üsüne silah yerleştirerek istiyorlar.

Ben tüm bu kesinlikle ellerimizle Anti-Politik Herkesi / Analojik bir ayarlamaya yardım etmeye hazır olduğumuzu açıkladım. Bu bizim için bir ilkesel konudur, bizim ulusal güvenliğimiz için bir sorundur. Çünkü, bu nükleer ve uzay çağı için tarihsel bir kararlık taşıyan bir konudur, belirsizlikten korunmakla, bir yede iki edim / kolu, bu edim ya da edimlere atarak. Dünya tarihinde bir önceki noktaya ulaşmış. Ve tüm insanlık bu, olumsuzla karşılaşmıştır.

Ama bu bir vicdanımız meselesidir. Çünkü bizi kayanlar. İkinci-
den sonra her şeyi yaptık. Görüşmelerdeki muhtaplarımızda yaklaşık-
larda girip bakıp sınırlı, ama bir kereliğine kavram ve nihayet
büyüce bir büyük ve yavaş yavaş ulusal sorunlar arada sorularla ivedilikle
gerekli olan cesaret, sorumluluk bilinci ve politik kararlılık
eksikliği vardı. Artık yapmamız olan ve gündüzün gerçeklerine uy-
mayan eski konularla da da israr ettiler.

Ora, İtalya'da yabancılar, burada yoldaşlarımız Amerikan dele-
gasyonunun Reykjavik'deki görüşmelerde gösterdiği tutumun nedeninin
ne olduğunu sorular.

Bunun birçok nedeni vardır. Ben örneğin, ben de değil. Ama
esil şu konu olan, bu büyük ülkenin yönetiminin, nükleer ve

konvansiyonel silahlanmayı ip ele, kara ulgane eredi, varlikleri-
nin sava ve faaliyetlerinin icerigi yapma; olan tekel çevrelerine,
ekonomik-tesayi kompleksine çok fazla bagimli olmasidir.

AKP'nin taktik ve stratejik yanlışları

Bence Amerikalılar durumun değerlendirilmesini iki büyük yolla yapabilirler. Birincisi, tehlikeli bir nitelik taşıyor. "Sovyetler Birliği"nin or ya da geç Amerika stratejik devletlerinin karşın yeniden olgularna denemelerini kabul edeceğini umut ederiz. Sovyetler Birliği ABD'den daha fazla miktarda silahlarla silahlanmasına 1951 gösterdiği için, veremiyorlar ki, yalnızca Sovyet silahlarında indirim yapılmalıdır. Fakat bu, derin bir yanlışlıktır. Ve Amerikalılar, Amerika yönetimini kendisinin bundan ne kadar çektiği kurtarır - Buna belki de yitirilecek daha çok olacaktır - / bu, kendileri için, ilahilerinin için ve diğer Amerika'daki gençler için o kadar iyi olacaktır.

İnsani yenilik, teknolojik üstünlük aynı çağıyor. Biyolojik Amerika en modern, en gelişmiş insanlıklardaki gelişimlere yavaş yavaş erişil-
gi ile Sovyetler Birliği'ni ekonomik bakımdan geçiştirmek istiyor.

Ö Sovyet Devleti için çapitli zorluklar yaratmaya ve onun, sosyal ilişkiler de içinde, halkına yapacak haklarını iyileştirmek için bismaya ve bu yolla halkın kendi yönetimine karşı bismatlığını yaratmaya istiyor. Bununla, aynı zamanda Sovyetler Birliği'nin gelişmekte olan ülkelerle ekonomik ilişkilerindeki olumsuzlukların bismileceği, bu haklarında gelişmekte olan ülkelerin Birlik Amerika'nın bismatı boy, n eğişik zorunda bismilecekleri varsayılıyor.

Bunlar 4 ileriye dönük planlardır. Fakat şu andeki ABD yönetiminin stratejisi, stratejik doğrultusu da yonalgalar üzerine kurulmaktadır. Washington'da, ülkemizde gerçekleştirilmekte olan değişimlerin derin bir analizini yapmak, bundan kendileri için gerekli olan sonuçları çıkartmak sebatine katlanılacak istemiyor. Arzunun gerçek gibi gösterilmesine ve Sovyetler Birliği'ne yönelik politikanın bu yonalgı üzerine bina edilmesine çalışılıyor. Böylece bir politi-

kişilerin Reykjavik'ten ciddi konuşmalar çıkartabileceklerini ve çıkartmalara gerektiğini düşünüyorum. Herkes defalarca bir iktisadi kazanmak, nükleer silahsız bir dünya yaratmak ve genel güvenliği sağlamak yolundaki inatçı çabaların şimdiye kadar ne kadar başarısız kaldığını üzerinde defalarca düşünmelidir.

Üstüne eklemek istiyorum ki, Başkan da bütün analizimizin seyri üzerine, Sovyetler Birliği'nin emelleri ve Sovyet konumunun olanakları ile sınırları üzerine daha kesin ve daha tem bir fikir edinmiş olsun. Daha kesin ve daha tem, çünkü bu arada Başkan Resgen uluslararası durumda istikrar ve sağlık için yeni adımların alınması ile ilgili açıklamaları, ilk elden almıştır.

Amerikan yönetiminin herhalde belli bir maddi ihtiyacı var. Biz gerçekçiyiz ve tümüyle biliyoruz ki, uzun yıllar, onlarca yıl çözülmüş sorunlar, bir kereye çözülmüş. Biz de Amerika Birleşik Devletleri'yle muhatap olduğumuz yeni kederdency kazanmış durumdayız. Orada iç politika ve dış politikası ne kadar değişken olduğunu ve Okyanus Steadindeki bazı hareketleriyle ne kadar güçlü ve etkin olduklarını biliyoruz. Bütün bunlar bizim için yeni değildir ve şaşırtıcı değildir.

Biz elimiz bögüründe beklemiyorsak, kapıları kapatmıyorsak ve, veterinden fazla neden olmasın herşey, sınırlanmıyorsak, bu analizler etrafında devletler arasında normal ilişkiler geliştirerek için yeni çabaların gerektiğine tümüyle inanmamızdır. Bunun başka bir yolu yoktur.

Birşey daha var. Reykjavik'ten sonra herşeyi Stratejik Savunma Orjinal programı tüm dünyanın önünde başarı engelleme simgesi olarak, militarist planların yoğunlaşması ifadesi ve insanlığı nükleer tehditten kurtarma isteksizliği olarak daha açık bir biçimde ortaya çıkmıştır. Bunun başka türlü anlamak olamazdır. Reykjavik'deki ilk görüşmelerin en önemli sonucu, budur.

Buluşma, ABD'nin gerçekçi konular alması durumunda, gerçek bir iyiye doğru dönüşü hızlandırmıştır.

Bu çok dolu günlerin bize bir üstünlük yapmak gerektirir, günleri böylece isteriz. Seride biraktığımız zirve büyük bir olaydır. Yeni bir değerlendirilmeye verilmiştir. Hıtel bakımından başka bir durum olmuştur. Hiç kimsenin artık şimdiye kadarki gibi davranması. Buluşma, yararlı olmuştur. ABD'nin içinde bulunduğu gerçekçi konular alması ve değerlendirmelerinde acı tecrübelerle dayandığı durumda ileriye, iyi doğru olan bir etkiyle gerçek bir iyiye doğru dönüşü hızlandırmıştır.

Buluşma, yürüdüğü yolda doğru, istemekte yeni bir politika düşünce tarzının gerekli ve yararlı olduğu, bu tarzın hızla benimsenmesi güçlendirmiştir.

Enerji doludur ve hızla. Dönüşümün başlamasından bu yana ülke artık belli bir hızla ilerlemektedir. Daha yeni başladık, ama ilerleme hızı konusudur. İlk dokuz ay içinde sanayi üretiminde yüzde 5,2 ve emek verimliliğinde yüzde 4,3 artış görülmüştür. Ulusal gelir yüzde 3,7 artmıştır.

Bu bizim partinin politikasına verdiği güçlü bir destektir, çünkü bu belkimsiz emeğin kaynağıdır, çünkü bu aynalı desteklerdir.

Bu, halkımızın yeni koşullardaki emeğinin ülkenin ekonomik potansiyelini daha hızlı büyütmeye ve bu böylelikle onun savunma yeteneğini güçlendirmeye yol açtığını kanıtlıyor.

Sovyet halkı ve Sovyet yönetimi sosyalizmin politikasının yalnızca bir barış ve silemsizlik politikası olabileceğinde ve böyle olması gerektiğinde birleşmiştir. SSKP'nin 17. Kongresi doğrultusundan ayrılmayacağız.